

Development of the Master of Education Program in Elementary Education, Ramkhamhaeng University

Thayida Lertchanadecha

Ramkhamhaeng University

E-mail: thayida.le@rumail.ru.ac.th

Apicha Dangchamroon

Ramkhamhaeng University

E-mail: apicha.d@rumail.ru.ac.th

Sirirat Puchasupawong

Ramkhamhaeng University

E-mail: sirirat.pu@rumail.ru.ac.th

Punlop Khongnurat

Ramkhamhaeng University

E-mail: punlop.k@rumail.ru.ac.th

Prapapron Vichayasattra

Ramkhamhaeng University

E-mail: prapapron.v@rumail.ru.ac.th

Received	Reviewed	Revised	Accepted
29/05/2026	04/06/2026	15/06/2026	17/06/2026

Abstract

Background and Objectives: Elementary education serves as a fundamental foundation for learners' development. Therefore, it is essential to develop teachers and educational personnel to possess expertise in instructional management, curriculum development, research, and educational innovation. The objective of this study was to develop the Master of Education Program in Elementary Education at Ramkhamhaeng University.

Methodology: The study was conducted in three phases. First, the needs for curriculum development were investigated through the synthesis of relevant documents, concepts, theories, and standards. Second, opinions regarding the draft curriculum were examined

using a questionnaire validated by experts. Third, opinions concerning the revised curriculum were gathered from qualified experts and specialists.

Results: The findings revealed three major issues. First, regarding the curriculum and learning management, emphasis should be placed on the development of soft skills, particularly the ability to inspire and stimulate learning, together with the application of the Sufficiency Economy Philosophy, competency-based learning management, higher-order thinking processes, the creation of a positive learning atmosphere, and creative classroom management. Second, concerning problems encountered by learners and teachers, learners faced behavioral, psychological, and family-related problems, while teachers often lacked in-depth understanding of these issues and tended to address them through teacher-centered approaches, which contributed to teacher burnout. Third, in terms of developmental recommendations, the curriculum should promote the enhancement of values associated with the teaching profession and emphasize the development of teachers' competencies in self-knowledge, self-awareness, and appreciation of themselves and others.

Conclusion: The newly developed Master of Education Program in Elementary Education (New Curriculum, B.E. 2569 [2026]) was found to be appropriate in terms of its structure, content, learning outcomes, and learning management. The curriculum effectively responds to the needs of stakeholders and aligns appropriately with future directions in educational development.

Keywords: Master's Program Development; Stakeholders; Experts

การพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ทยา เลิศชนะเดชา

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

อีเมล: thayida.le@rumail.ru.ac.th

อภิชา แดงจำรูญ

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

อีเมล: apicha.d@rumail.ru.ac.th

ศิริรัตน์ ปัญจศุภวงศ์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

อีเมล: sirirat.pu@rumail.ru.ac.th

พัลลภ คงนุรัตน์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

อีเมล: punlop.k@rumail.ru.ac.th

ประภาพร วิชญศาสตร์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

อีเมล: prapapron.v@rumail.ru.ac.th

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาผู้เรียน จึงจำเป็นต้องพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตร การวิจัย และนวัตกรรมทางการศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ระเบียบวิธีวิจัย: การวิจัยดำเนินการ 3 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรจากการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง (2) ศึกษาความคิดเห็นต่อร่างหลักสูตรโดยใช้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ และ (3) ศึกษาความคิดเห็นต่อหลักสูตรฉบับปรับปรุงจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

ผลการวิจัย: พบประเด็นสำคัญดังนี้ 1) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ควรเน้นการพัฒนา Soft Skills โดยเฉพาะการสร้างแรงบันดาลใจและการจุดประกายการเรียนรู้ควบคู่กับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะและกระบวนการคิดขั้นสูง การสร้างบรรยากาศเชิงบวกและการบริหารจัดการชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์ 2) ด้านปัญหาของผู้เรียนและผู้สอน ผู้เรียนเผชิญปัญหาเชิง

พฤติกรรม สภาพจิตใจ และครอบครัว ซึ่งครูยังขาดความเข้าใจเชิงลึกและมักแก้ปัญหาด้วยวิธีที่เน้นครูเป็นศูนย์กลาง ส่งผลให้ครูเกิดภาวะหมดไฟ (Burnout) 3) ข้อเสนอแนะเชิงพัฒนา หลักสูตรควรส่งเสริมการเสริมสร้างคุณค่าในวิชาชีพครู และเน้นการพัฒนาสมรรถนะการรู้จักตนเอง การตระหนักรู้ และการเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่นให้แก่ครูผู้สอน

สรุปผล: หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2569) ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมด้านโครงสร้าง เนื้อหา ผลลัพธ์การเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและทิศทางการพัฒนาการศึกษาในอนาคตได้อย่างเหมาะสม

คำสำคัญ : การพัฒนาหลักสูตรมหาบัณฑิต; ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย; ผู้ทรงคุณวุฒิ

บทนำ

ในยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-based Economy) ประเทศไทยกำลังปรับตัวเข้าสู่เศรษฐกิจดิจิทัลและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) ซึ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะแห่งอนาคต (Future Skills) เช่น การคิดวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ การแก้ปัญหา การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะเหล่านี้เป็นหัวใจสำคัญในการสร้างกำลังคนที่มีคุณภาพเพื่อขับเคลื่อนประเทศการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับประเทศจึงมุ่งลงทุนทางการศึกษา โดยเฉพาะในระดับพื้นฐาน เนื่องจากคุณภาพของครูประถมศึกษาเป็นฐานรากสำคัญในการสร้างสมรรถนะผู้เรียนให้ตอบโจทย์เศรษฐกิจสมัยใหม่ ขณะเดียวกันปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและการศึกษายังคงเป็นความท้าทายครูในระดับประถมศึกษาจึงต้องมีความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น ใช้นวัตกรรมเพื่อประสิทธิภาพ และปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา จึงมีความจำเป็นเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะครูให้สามารถออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 รวมถึงใช้นวัตกรรมและงานวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียน และพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพสอดคล้องกับเศรษฐกิจฐานความรู้และเศรษฐกิจดิจิทัล

การเผชิญกับความท้าทายในการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโครงสร้างทางสังคม และวัฒนธรรม อันเกิดจากอิทธิพลของโลกาภิวัตน์ การขยายตัวของเทคโนโลยีสารสนเทศ และการเปลี่ยนแปลงของบทบาทสถาบันครอบครัว ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อพฤติกรรมและคุณลักษณะของเด็กในวัยประถมศึกษาจากรายงานการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2566) พบว่า ครอบครัวไทยมีแนวโน้มเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น ร้อยละ 43.5 เป็นครอบครัวที่มีบุตรอาศัยอยู่กับผู้ปกครองเพียงคนเดียว ซึ่งมีผลต่อการดูแลพฤติกรรมและพัฒนาการทางอารมณ์ของเด็ก ปรากฏการณ์นี้ทำให้ครูประถมมีบทบาทมากขึ้นในการเสริมสร้างทักษะชีวิต ทักษะสังคม และการปลูกฝังค่านิยมที่พึงประสงค์ในบริบทที่ซับซ้อน

ทางวัฒนธรรม ในด้านเทคโนโลยี เด็กไทยใช้เวลาบนสื่อดิจิทัลโดยเฉลี่ยมากกว่า 6 ชั่วโมงต่อวัน (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2566) ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ สมาธิ และการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม รวมถึงการเผชิญกับปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าว การกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์ (Cyberbullying) และการเข้าถึงสื่อไม่เหมาะสมในวัยเรียน นอกจากนี้ ความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ศาสนา ภาษา และวัฒนธรรมในประเทศไทย โดยเฉพาะในพื้นที่ชายขอบ ทำให้การจัดการเรียนรู้ต้องคำนึงถึงบริบททางวัฒนธรรมอย่างลึกซึ้ง การเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาจึงต้องส่งเสริมความเข้าใจระหว่างวัฒนธรรม (intercultural understanding) และการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างสันติ จากสถานการณ์ดังกล่าว หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา ควรมุ่งพัฒนาครูให้มีสมรรถนะในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ คิดเชิงจริยธรรม การสร้างเสริมคุณลักษณะพลเมือง และการออกแบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความแตกต่างของผู้เรียนในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม

ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา จึงให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การออกแบบหลักสูตรที่มุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ และการออกแบบหลักสูตรตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อเสริมสร้างครูให้มีสมรรถนะในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์เชิงจริยธรรม การสร้างเสริมคุณลักษณะพลเมืองและการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความหลากหลายทางวัฒนธรรม และความท้าทายจากสื่อดิจิทัล

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ขอบเขตการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายในงานวิจัยจำนวน 182 คน คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร (สถานศึกษา/ ผู้สถาบันอุดมศึกษา) อาจารย์ (ผู้รับผิดชอบหลักสูตร/ประจำหลักสูตร/ผู้สอน) อาจารย์นิเทศก์ (ฝ่ายโรงเรียน/มหาวิทยาลัย) คณาจารย์และข้าราชการครู ศิษย์เก่า/ศิษย์ปัจจุบัน (มหาวิทยาลัยรามคำแหง) ระยะเวลาการวิจัย 2567-2569 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระเบียบวิธีวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 สังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับ

บัณฑิตศึกษา คุณธรรม จรรยาบรรณ มาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพ แผนการศึกษาแห่งชาติ แนวโน้มการศึกษาโลก ปรัชญาอุดมศึกษา กลไกสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับ บริบทการปฏิบัติงานจริง การรองรับการประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์ AUN-QA ความต้องการ จำเป็นหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา

จากนั้นศึกษาความต้องการจำเป็นของหลักสูตรฯ ด้วยแบบสอบถาม ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจำนวน 100 คน และสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 50 คน

เกณฑ์พิจารณาในการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ (การสอบถาม การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มย่อย) ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา (มหาวิทยาลัยรามคำแหงและสถาบันอื่น ๆ) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร เป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์การสอน/การบริหารงาน ผลงานวิชาการ/งานวิจัย ด้านครุ ศาสตร์ ศึกษาศาสตร์/สาขาวิชาการประถมศึกษา ระยะเวลา 25 ปี ขึ้นไป (หมายเหตุ: เฉพาะ ผู้ทรงคุณวุฒิ ประสบการณ์ 40 ปีขึ้นไป)

อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน/มหาวิทยาลัย คณาจารย์/ข้าราชการครู เป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์การสอน การนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผลงานวิชาการ/ งานวิจัย ด้านครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการประถมศึกษา ระยะเวลา 15 ปี ขึ้นไป

ศิษย์เก่า ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ วิชาเอกการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ระหว่างปีการศึกษา 2561-2567

ศิษย์ปัจจุบัน เป็นนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ วิชาเอกการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2568 (หมายเหตุ : สอบถามเฉพาะในขั้นตอนที่ 1)

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การประถมศึกษา ด้วยแบบสอบถามที่ปรับแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ 2 คน

จากนั้นศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (ผู้บริหารสถานศึกษา/มหาวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ศึกษานิเทศก์ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร คณาจารย์/ข้าราชการครู ศิษย์เก่า) ที่มีต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฯ รายวิชา วัตถุประสงค์รายวิชา คำอธิบายรายวิชาในหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา ด้วยแบบสอบถาม จำนวน 25 คน

จากนั้นนำร่างหลักสูตรฯ ที่ปรับแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นสู่การสนทนากลุ่มย่อยโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน จำนวน 5 คน

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การประถมศึกษา ที่ผ่านการปรับปรุงเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ 2 คน จากนั้น วิพากษ์หลักสูตร ด้วยการสนทนากลุ่มย่อย โดยคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตร (ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร/ประจำหลักสูตร) จำนวน 7 คน

ผลการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ผลการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ระดับบัณฑิตศึกษา คุณธรรม จรรยาบรรณ มาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพ แผนการศึกษาแห่งชาติ แนวโน้มการศึกษาโลก ปรัชญาอุดมศึกษา กลไกสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับบริบทการปฏิบัติงานจริง การรองรับการประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์ AUN-QA ความต้องการจำเป็นหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 การสังเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการออกแบบกระบวนการวิชา

[illegible]

จากการสังเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการออกแบบกระบวนการวิชาชีพครูประเด็นสำคัญเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรมหาบัณฑิต มาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ คุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ ราชกิจจานุเบกษา เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูตามข้อบังคับคุรุสภา แผนการศึกษาแห่งชาติ แนวโน้มการศึกษาโลก มาตรฐานความรู้ ปรัชญาอุดมศึกษา (Education International; American Educational Research Association; Greenberg, Brown & Abenavol, 2016; Herman, 2018, Learning Liffotoff, 2018; Attanai, 2024; Micere Keels, สหภาพการศึกษานานาชาติ, แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา อ้างถึงในอภิชาตแดงจำรูญ, 2568) พบว่า สิ่งที่น่าเป็นห่วงมากที่สุดความเครียดของครู โดยอาชีพ “ครู” เครียดกว่าคนวัยทำงานอาชีพอื่น แนวโน้มที่จะมีอาการวิตกกังวลมากกว่า 40% เมื่อเทียบกับบุคลากรทางการแพทย์และมากกว่าพนักงานออฟฟิศ 20% และมีความเครียดมากกว่าอาชีพอื่น 30% การที่ต้องคอยสนับสนุนหรือดูแลผลการเรียนของนักเรียนเป็นสาเหตุหลัก รวมถึงพฤติกรรมของนักเรียน ครูไม่ใช่แค่สอน แต่ครูมักเป็น ‘พยาน’ รับรู้ความเศร้าหมอง บาดแผลของนักเรียนที่พกดิตต์มาจากบ้าน จากชุมชน จากความสัมพันธ์ที่เปราะบาง จากประสบการณ์ชีวิตของพวกเขาที่สื่อผ่านสีหน้า วิธีพูด คิด การตอบสนอง พฤติกรรมในห้องเรียน และความสามารถในการเรียนรู้ ทั้งหมดนี้ทำให้ครูหัวใจของครูถูกกระทบ ‘vicarious trauma’ 93% ของครูที่มีความเครียดในระดับที่สูงนั้นส่งต่อเด็ก โดยนักเรียนของเรามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและมีพฤติกรรมก้าวร้าว (ครูเผชิญกับปัญหาความเครียดสะสมอย่างต่อเนื่อง แล้วนำความรู้สึกที่เกิดขึ้นไประบายกับนักเรียน เช่น การดุด่าด้วยถ้อยคำที่ไม่เหมาะสม การทำร้ายร่างกายทั้งที่เล็กน้อยจนไปถึงขั้นที่รุนแรง) อีกทั้ง แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ได้ให้ความสำคัญกับนำผลการพัฒนาการศึกษาในช่วงปี 2552-2559 ในการส่งเสริมด้านโอกาสทางการศึกษา การสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต และมีมาตรการต่าง ๆ ให้เด็กและประชาชนทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานเพิ่มขึ้น เพื่อยกระดับการศึกษาของคนไทยให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ด้านคุณภาพการศึกษา ปัญหาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกกระดับ จุดอ่อนของระบบการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีเนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมาก และต่ำกว่าหลายประเทศในแถบเอเชีย ส่วนประเด็นคุณธรรม จริยธรรมของเด็กและเยาวชนยังต้องมีการพัฒนาเพิ่มขึ้น จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนและกำลังแรงงานที่มีทักษะ และคุณลักษณะที่พร้อมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของภาคส่วนต่างๆ ด้านประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียน พัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาครู ผลิตรมหาบัณฑิตที่มีความรู้คู่คุณธรรม มีความรอบรู้ทางด้านหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การพัฒนา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์บนพื้นฐานกระบวนการวิจัยเพื่อการพัฒนาศักยภาพครูสู่คุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงการพัฒนาศักยภาพครูสู่การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เพื่อบริหารจัดการความเครียด และรักษาความสมดุลของจิตใจ สู่สังคมแห่งการเรียนรู้อย่างยั่งยืน ให้สอดคล้องกับแนวโน้มการศึกษาโลกในปี 2024 รวมถึงความเป็นครูมืออาชีพ ศาสตร์การสอน การสร้างแรงบันดาลใจ (Soft Skill, happy Life) Head การพัฒนาความรู้ที่จำเป็น (Core Knowledge) Heart การพัฒนาคุณค่าภายใน (Core Value) และ Hand คือ การพัฒนาทักษะที่สำคัญ (Core Skill) ครูโค้ชและการบริหารจัดการชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 (Coaching base on Constructivism & Social and Emotional Learning/SEL) กระบวนการพัฒนาทักษะทางอารมณ์และสังคม การเรียนรู้แบบองค์รวม (Holistic Learning/ Education and Entrepreneurship Mindset/ Hybrid Learning STEAM-based Programs) เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนด้วยสุนทรียภาพการแลกเปลี่ยนเรียนรู้พัฒนาธรรม และปัญญาประดิษฐ์ Gamification Immersive Reality: AR, VR, และ Mixed Reality Microlearning AI and Human Synergy

ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของหลักสูตรฯ ด้วยแบบสอบถาม ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
จำนวน 100 คน

ส่วนที่ 1: ความต้องการจำเป็นด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยความรู้ (Knowledge: K)

รายการ	M	S.D.	แปลความหมาย
1. ด้านศาสตร์แห่งความสุข	4.27	1.06	ระดับมาก
2. ด้านความรู้ กระบวนการคิดขั้นสูง (Higher-Order Thinking Skills)	4.17	1.04	ระดับมาก
3. ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ เชิงบวก	4.16	1.03	ระดับมาก
รวม	4.01	1.08	ระดับมาก

จากตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยความรู้ (Knowledge: K) โดยภาพรวม (M =4.01, S.D. = 1.08) อยู่ในระดับมาก และพบว่าด้านศาสตร์แห่งความสุข อยู่ในระดับมาก (M = 4.27, S.D. = 1.06) รองลงมา ด้าน กระบวนการคิดขั้นสูง (Higher-Order Thinking Skills) อยู่ในระดับมาก (M =4.17, S.D. = 1.04) ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวก อยู่ในระดับมาก (M =4.16, S.D. = 1.03) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยทักษะ (Skill: S)

รายการ	M	S.D.	แปลความหมาย
1. ด้านออกแบบการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เพื่อบริหารจัดการความเครียด และรักษาความสมดุลของจิตใจ สู้สังคมแห่งการเรียนรู้อย่างยั่งยืน	4.21	0.92	มาก
2. ด้านประยุกต์ใช้ศาสตร์การสอน	4.17	0.93	มาก
3. ด้านการเป็นครูมืออาชีพ/ครูโค้ช/ครูผู้สร้างแรงบันดาลใจ	4.16	0.88	มาก
รวม	4.05	0.93	มาก

จากตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยทักษะ (Skill: S) โดยภาพรวม ($M = 4.05$, $S.D. = 0.93$) อยู่ในระดับมาก และพบว่าด้านออกแบบการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เพื่อบริหารจัดการความเครียดและรักษาความสมดุลของจิตใจ สู้สังคมแห่งการเรียนรู้อย่างยั่งยืน อยู่ในระดับมาก ($M = 4.21$, $S.D. = 0.92$) รองลงมาด้านประยุกต์ใช้ศาสตร์การสอน อยู่ในระดับมาก ($M = 4.17$, $S.D. = 0.93$) ด้านการเป็นครูมืออาชีพ/ครูโค้ช/ครูผู้สร้างแรงบันดาลใจ อยู่ในระดับมาก ($M = 4.16$, $S.D. = 0.88$) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยจริยธรรม (Ethic: E)

รายการ	M	S.D.	แปลความหมาย
1. ด้านความซื่อสัตย์สุจริตและจริยธรรมในการสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ	4.33	0.80	มาก
2. ด้านการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้คู่คุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู	4.26	0.84	มาก
3. ด้านเห็นคุณค่าความสำคัญของสถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล	4.26	0.82	มาก
รวม	4.18	0.88	มาก

จากตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยจริยธรรม (Ethic: E) โดยภาพรวม ($M = 4.18$, $S.D. = 0.88$) อยู่ในระดับมาก และพบว่าด้านความซื่อสัตย์สุจริตและจริยธรรมในการสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ อยู่ในระดับมาก ($M = 4.33$, $S.D. = 0.80$) รองลงมาด้านการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้คู่คุณธรรมและ

จรรยาบรรณวิชาชีพครู อยู่ในระดับมาก ($M = 4.26$, $S.D. = 0.84$) ด้านเห็นคุณค่าความสำคัญของสถิติ และการวิเคราะห์ข้อมูล อยู่ในระดับมาก ($M = 4.26$, $S.D. = 0.82$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยลักษณะบุคคล (Character: C)

รายการ	M	S.D.	แปลความหมาย
1. ด้านมีเหตุผล	4.45	0.77	มาก
2. ด้านคิดอย่างมีวิจารณญาณ	4.39	0.86	มาก
3. ด้านเป็นแบบอย่างที่ดี	4.37	0.88	มาก
รวม	4.26	0.86	มาก

จากตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยลักษณะบุคคล (Character: C) โดยภาพรวม ($M = 4.26$, $S.D. = 0.86$) อยู่ในระดับมาก และพบว่าด้านมีเหตุผล อยู่ในระดับมาก ($M = 4.45$, $S.D. = 0.77$) รองลงมาด้านคิดอย่างมีวิจารณญาณ อยู่ในระดับมาก ($M = 4.39$, $S.D. = 0.86$) ด้านเป็นแบบอย่างที่ดี อยู่ในระดับมาก ($M = 4.37$, $S.D. = 0.88$) ตามลำดับ

ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 50 คน พบว่า ความคิดเห็นและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา (ความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต ประสบการณ์การทำงาน ความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค แนวทางการแก้ไข สิ่งที่ต้องการให้เกิดการพัฒนาต่อในวิชาชีพครู สิ่งที่ต้องการเสริมทั้งวิชาการและวิชาชีพในหลักสูตรปริญญาโท สรุปประเด็นสำคัญ

การสร้างแรงบันดาลใจเป็นการจุดประกายให้แก่ผู้เรียนสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งโดยส่วนใหญ่เรามักมุ่งไปที่เนื้อหาเพียงอย่างเดียว หากสามารถจุดประกายให้ผู้เรียนอยากที่จะเรียนรู้แล้วคอนเทนต์เนื้อหาสาระก็จะยิ่งเรียนรู้ได้อย่างลึกซึ้ง

เรื่องแรงบันดาลใจ การจุดประกายการเรียนรู้ การพัฒนาตนเอง การส่งเสริมสมรรถนะผู้เรียน ล้วนเป็น Soft Skill หากทำบ่อย ๆ ก็จะทำให้การพัฒนาทักษะ เมื่อเราเรียนรู้นำไปใช้ต่อยอดสร้างสรรค์ในบริบทจริง และสุดท้ายจะกลายเป็นสมรรถนะ

แรงบันดาลใจกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่อยู่ในหลวงรัชกาลที่ 9 พระองค์มอบชมทรัพย์ที่ยิ่งใหญ่ให้ปวงชนชาวไทย พระองค์ท่านอุทิศสัพเพทตพริยารายอย่างต่อเนื่องยาวนาน ดังเรื่องราวของพระมหาชนก สิ่งสำคัญอย่างยิ่ง คือ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนี้ได้ช่วยคนไทยให้พ้นวิกฤติในชีวิตได้

วิชาชีพครู : ครูเป็นวิชาชีพที่มีคุณค่ามากกับตัวครูผู้สอนและกับตัวของลูกศิษย์ เป็นวิชาชีพที่สร้างคน พัฒนาคคน ครูจึงเป็นอาชีพที่ทรงคุณค่าและความหมาย ครูเป็นฟันเฟืองเล็ก ๆ ที่สร้างประโยชน์สร้างคนพัฒนาคคนที่เป็นลูกศิษย์

แผนการสอนและกิจกรรมขอให้เน้นกระบวนการคิดขั้นสูง ฐานสมรรถนะ ปัญหาการสอนที่กิจกรรมเป็นลักษณะการสอนแบบดั้งเดิม ซึ่งขาดกระบวนการคิดขั้นสูง อีกทั้งสิ่งที่ยากที่สุดคือการส่งเสริมให้เด็กเกิดแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ ด้วยกิจกรรมที่สนุกท้าทาย และส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อีกทั้งบทเรียนเป็นการเรียนแบบแยกส่วน

เนื่องจากแผนการสอนส่วนใหญ่จะเป็น format, pattern ที่ไม่ได้สอนวิธีการคิดไปทีละขั้นตอน ผลก็คือ แผนการสอนจึงไม่ได้มุ่งตรงถึงเป้าหมาย ตอนแรกดีมาก แล้วอยู่ ๆ ก็อาจเฉลไป ข้างทาง จึงยังไม่ถึงเป้าหมาย (ขั้นนำ ขั้นสอน ขั้นสรุปขาดความสอดคล้องกัน รวมถึงบางครั้งขาดความสอดคล้องกับเนื้อหา) ซึ่งถ้าสอนวิธีคิดไปทีละขั้น แม้จะเปลี่ยนคอนเทนต์ เนื้อหาในวิชาใด ๆ ก็จะสามารถคิดอย่างละเอียดและไปถึงเป้าหมายได้ในทุกเนื้อหาในทุกวิชา

การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวก การบริหารจัดการชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์ การแก้ปัญหาพฤติกรรมของผู้เรียนด้วยวิธีการที่สร้างสรรค์สร้างแรงบันดาลใจ (ภาษากาย คำพูด การกระทำ วิธีการที่สร้างแรงบันดาลใจ เด็กเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืนโดยไม่ทำให้เสียใจ เสียหน้า เสียความมั่นใจ)

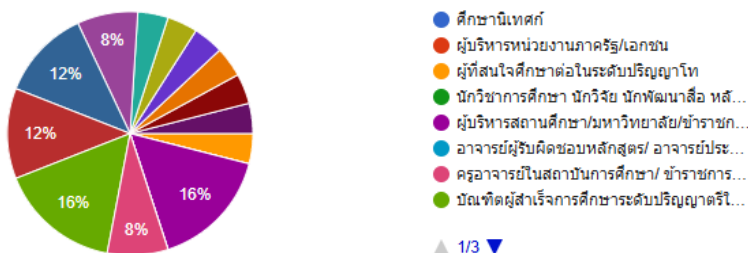
ปัญหาภายในจิตใจของเด็กที่แก้ไขไม่ได้เพิ่มเติ่มเซล์พของเด็ก ปัญหาครอบครัว (ความรุนแรง ความสัมพันธ์ ผู้ปกครอง พี่น้อง ญาติมิตร) ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ระหว่างเรียน ระหว่างเพื่อน ปัญหาการสื่อสารของครูผู้สอนที่เป็นไปในลักษณะครูเป็นศูนย์กลาง

ความสามารถในการแก้ปัญหาของผู้สอน ซึ่งปัจจัยสำคัญส่วนหนึ่งจากการไม่เข้าใจ ความรู้สึกจิตใจ ความต้องการของผู้เรียน อีกส่วนหนึ่งคือการแก้ปัญหาภายนอก การแก้ปัญหาอย่างผิวเผิน ด้วยกระบวนการที่รวบรัด จึงไม่สามารถแก้ปัญหาที่แท้จริง หรือทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างยั่งยืนได้

ครูผู้สอนรู้สึกท้อแท้ ท้อถอย หหมดไฟ หหมดแรงบันดาลใจในวิชาชีพครู สืบเนื่องจากประเด็นก่อนหน้าจากการใช้วิธีการสอนและการแก้ปัญหาพฤติกรรมผู้เรียนแบบดั้งเดิม (ศตรวรราชที่ 20 : ครูเป็นศูนย์กลาง) ซึ่งผลที่ได้นั้นไม่สอดคล้องกับความคาดหวัง อีกทั้งภาระงาน ปัญหาส่วนตัว ปัญหาครอบครัวของครู ปัญหาเพื่อนร่วมวิชาชีพจึงทำให้เกิดภาวะหมดไฟในวิชาชีพครู ซึ่งสอดคล้องกับประเด็นสำคัญของการจัดการศึกษาของโลกและประเทศไทย ในบริบทครูและผู้เรียนข้างต้น แนวโน้มของความเครียดสะสม ภาวะซึมเศร้า รวมถึงแนวโน้มภาวะทางจิตใจจึงเพิ่มสูงขึ้น

สมรรถนะผู้เรียนที่เริ่มต้นที่ครูผู้สอน โดยเฉพาะสมรรถนะที่ 1 การรู้จักตนเอง ซึ่งจากข้อมูลจากสัมภาษณ์ของข้าราชการครูที่กำลังศึกษาต่อในระดับมหาบัณฑิต พบว่า การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง (และผู้อื่น) การเห็นคุณค่าในตนเองและการให้เกียรติผู้อื่นเป็นสิ่งสำคัญที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา ด้วยแบบสอบถามที่ปรับแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ 2 คน จากนั้นศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารมหาวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ศึกษานิเทศก์ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร คณาจารย์ ข้าราชการครู ศิษย์เก่า) ที่มีต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฯ รายวิชา วัตถุประสงค์รายวิชา คำอธิบายรายวิชาในหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา ด้วยแบบสอบถาม จำนวน 25 คน พบว่า

ภาพที่ 2 (ร่าง) หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2569) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรกับระดับการเรียนรู้ (PLOs) ในรายวิชาและในหลักสูตร

ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.78$, $S.D. = .42$) โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเห็นว่าหลักสูตรมีความเหมาะสม สามารถพัฒนามหาบัณฑิตให้มีความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับบริบทการศึกษาในปัจจุบัน โดยเฉพาะการพัฒนาครูประถมศึกษาให้เป็นครูมืออาชีพที่มีทั้งความรู้ทางวิชาการ ทักษะการจัดการเรียนรู้ และคุณธรรมจริยธรรม ทั้งนี้ มีข้อเสนอแนะให้เพิ่มเติมเนื้อหาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล จิตวิทยาเด็ก เทคนิคการสื่อสาร การพัฒนาทักษะ EQ และการสร้างจิตสำนึกความเป็นครู ตลอดจนส่งเสริมการศึกษาดูงานทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แนวปฏิบัติทางการศึกษาที่หลากหลายและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน

ด้านรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา พบว่าโดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.88$, $S.D. = .33$) ครอบคลุมทั้งหมวดวิชาบังคับบัณฑิตศึกษา หมวดวิชาเอก หมวดวิชาเลือก และหมวดวิชาศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยรายวิชาที่ได้รับการประเมินสูงที่สุด ได้แก่ รายวิชาครูโค้ช

และ นักบริหารจัดการชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์ รายวิชาศาสตร์และศิลป์ความเป็นครูมืออาชีพ และ รายวิชาศาสตร์แห่งความสุข ($M = 5.00$, $S.D. = .00$) ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าหลักสูตรมีความทันสมัย บูรณาการองค์ความรู้ได้สอดคล้องกับบริบทการศึกษาในศตวรรษที่ 21 และช่วยส่งเสริมสมรรถนะของครูประถมศึกษาอย่างรอบด้าน ทั้งในด้านวิชาการ วิชาชีพ และการพัฒนาตนเอง อย่างไรก็ตาม มีข้อเสนอแนะให้เพิ่มเติมเนื้อหาเกี่ยวกับจิตวิทยาการให้คำปรึกษา การสร้างสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ด้วย AI การประเมินผู้เรียนรายบุคคล รวมถึงกิจกรรมจิตอาสาและการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม เพื่อเสริมสร้างจิตวิญญาณความเป็นครู

ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) และความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์ของหลักสูตร รายวิชา และผลลัพธ์การเรียนรู้ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.74$, $S.D. = .54$) ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าหลักสูตรมีการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ชัดเจน ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะทางวิชาชีพ การคิดวิเคราะห์ การวิจัย การสร้างนวัตกรรม และคุณธรรมจริยธรรม อีกทั้งยังมีความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของหลักสูตรกับรายวิชาและผลลัพธ์การเรียนรู้ในแต่ละรายวิชาอย่างเป็นระบบ ซึ่งช่วยสนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเสนอว่าหลักสูตรควรเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) การเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง การเรียนรู้โดยใช้โครงงานและปัญหาเป็นฐาน การเรียนรู้แบบ Play and Learn ตลอดจนการจัดกิจกรรม PLC เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสะท้อนผลการปฏิบัติงานร่วมกัน นอกจากนี้ ควรบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล และ AI ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ และการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา

ด้านการประเมินผล ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอให้ใช้การประเมินที่หลากหลายและสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) การประเมินเพื่อพัฒนา (Assessment for Learning) การประเมินจากผลงานวิจัย การนำเสนอผลงาน การสังเกตการสอน แฟ้มสะสมงาน และการประเมินตนเอง เพื่อสะท้อนทั้งความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะของผู้เรียนอย่างรอบด้าน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเห็นว่า หลักสูตรมีความเหมาะสม สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกการศึกษา โดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีทั้งความรู้ คุณธรรม และสมรรถนะทางวิชาชีพ ทั้งนี้ การบูรณาการองค์ความรู้และการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิตการทำงาน ซึ่งเป็นคุณลักษณะสำคัญของบุคลากรทางการศึกษาในยุคปัจจุบัน

จากนั้น ได้นำร่างหลักสูตรที่ปรับปรุงแล้วเข้าสู่การสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) กับผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอน จำนวน 5 คน ผลการพิจารณาพบว่า หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2569) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาครูในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งพัฒนาครูให้เป็น “ครูมืออาชีพเชิงนวัตกรรม” ที่มีความรู้ด้านหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การบริหารจัดการชั้นเรียน การวิจัย และการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา

หลักสูตรมีโครงสร้างที่ครอบคลุมทั้งหมวดวิชาบังคับ หมวดวิชาเอก หมวดวิชาเลือก และหมวดศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มีวัตถุประสงค์ชัดเจนในการพัฒนามหาบัณฑิตให้มีความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถเป็นผู้นำทางการศึกษาได้ รายวิชาและคำอธิบายรายวิชามีความหลากหลาย สอดคล้องกับบริบทการศึกษาในศตวรรษที่ 21 และสามารถพัฒนาสมรรถนะด้านการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การวิจัย และการสร้างนวัตกรรมได้อย่างเหมาะสม

ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) มีการกำหนดอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและรายวิชา สามารถสะท้อนผลลัพธ์เชิงพฤติกรรมที่วัดและประเมินได้อย่างชัดเจน ทั้งนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้เพิ่มความชัดเจนของระดับการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ในแต่ละรายวิชา เพื่อให้การออกแบบหลักสูตรมีความเป็นระบบมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ หลักสูตรควรเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และการเรียนรู้ผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ควบคู่กับการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) การประเมินเพื่อพัฒนา และการใช้แฟ้มสะสมงาน เพื่อสะท้อนสมรรถนะของผู้เรียนอย่างรอบด้าน

โดยสรุป หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา (พ.ศ. 2569) เป็นหลักสูตรที่มีความสมบูรณ์ทั้งด้านโครงสร้าง เนื้อหา และผลลัพธ์การเรียนรู้ มีความสอดคล้องกับบริบทการศึกษาและการเปลี่ยนแปลงของสังคม สามารถพัฒนาครูมืออาชีพที่มีศักยภาพด้านวิชาการ วิชาชีพ และนวัตกรรมทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ควรมีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเพื่อยกระดับคุณภาพการผลิตครูให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมในอนาคตต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา ที่ผ่านการปรับปรุงเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ 2 คน จากนั้น วิพากษ์หลักสูตร ด้วยการสนทนากลุ่มย่อย โดยคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตร (ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร/ประจำหลักสูตร) จำนวน 7 คน

สรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิจากการวิพากษ์หลักสูตร ได้แก่ เสนอให้เพิ่มคำในชื่อรายวิชาจาก ครูโค้ชและการบริหารจัดการชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์ เป็น ครูโค้ชและนักบริหารจัดการชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์ บรรยายวิชาหมวดวิชาเอกของ กลุ่มที่ 2 แผน ข ให้มีจุดเน้นและความโดดเด่นในการเป็นผู้นำของการเป็นนักปฏิบัติ (ครูโค้ชและนักบริหารจัดการชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์) เพิ่ม 2 วิชา นักปฏิบัติออกแบบและพัฒนาโมเดลการสอน นักปฏิบัติฝึกอบรมสำหรับครูประถมศึกษา รวมถึงการเพิ่มรายวิชาในวิชาเอกเลือกเพิ่มขึ้น ได้แก่ สัมมนาปัญหาและกลยุทธ์การสอนภาษาไทย ภาษาอังกฤษและสังคมศึกษา สำหรับครูประถมศึกษา สัมมนาปัญหาและกลยุทธ์การสอนคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสำหรับครูประถมศึกษา สัมมนาปัญหาและกลยุทธ์การสอนศิลปะ สุขศึกษาและพลศึกษาสำหรับครูประถมศึกษา โปรแกรมการสอนอ่านซ่อมเสริม เอกัดศึกษาเพิ่มเติมบางส่วนของวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อจบการศึกษาในปี 1 และปี 2 ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ปรัชญาของหลักสูตร ส่งเสริมความรู้คู่คุณธรรม เน้นการสร้างสรรค์นวัตกรรมทางการประถมศึกษา

ความสำคัญของหลักสูตร หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2569) พัฒนาขึ้น เพื่อตอบโจทย์ปัญหาและความท้าทายของประเทศในการพัฒนาทักษะแห่งอนาคต พัฒนาคุณภาพและยกระดับการศึกษาไทยเพื่อสร้างครูที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ วิจัยและนวัตกรรม

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

- 1) เพื่อผลิตมหาบัณฑิตให้มีความรู้ ความสามารถด้านหลักสูตรการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการชั้นเรียน นวัตกรรม ผลงานทางวิชาการในระดับประถมศึกษา
- 2) เพื่อผลิตมหาบัณฑิตให้เป็นผู้ใฝ่รู้ ค้นคว้า และต่อยอดองค์ความรู้ ให้มีทักษะด้านการออกแบบหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การบริหารจัดการชั้นเรียน วิจัย การสร้างสรรค์นวัตกรรม การผลิตผลงานทางวิชาการที่มีคุณค่าในการยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน และการทำงานร่วมกับเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) เพื่อผลิตมหาบัณฑิตให้เป็นครูมืออาชีพที่มีมาตรฐาน คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพครูพร้อมเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาและสังคม

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLO)

PLO1 อธิบายเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการชั้นเรียน นวัตกรรม ผลงานทางวิชาการ และชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

PLO2 ประยุกต์ใช้หลักสูตรการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการชั้นเรียน นวัตกรรม และผลงานทางวิชาการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา

PLO3 วิเคราะห์และออกแบบหลักสูตรการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการชั้นเรียน
นวัตกรรม ผลงานทางวิชาการ และครูนักปฏิบัติทางการประถมศึกษา

PLO4 ปฏิบัติงานทางวิชาการและวิชาชีพครูด้วยความซื่อสัตย์ ยึดมั่นในจริยธรรม และปฏิบัติ
ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง

PLO5 ปฏิบัติงานทางวิชาการและวิชาชีพครูด้วยความซื่อสัตย์ ยึดมั่นในจริยธรรม และปฏิบัติ
ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง

กระบวนวิชา	กลุ่มที่ 1 แผน ก	กลุ่มที่ 2 แผน ข
<u>หมวดวิชาบังคับบัณฑิตศึกษา</u>		
ความรู้คู่คุณธรรมสำหรับบัณฑิตศึกษา	(1 หน่วยกิต)	(1 หน่วยกิต)
<u>หมวดวิชาเอก</u>	(27 หน่วยกิต)	(36 หน่วยกิต)
วิชาเอกบังคับ		
- ศาสตร์แห่งความสุข	/	/
- ศาสตร์และศิลป์ความเป็นครูมืออาชีพ	/	/
- การวิเคราะห์เชิงวิพากษ์แนวโน้มการศึกษาโลก	/	/
- การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	/	/
- กิจกรรมสร้างสรรค์สำหรับเด็กประถมศึกษา	/	/
- การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ	/	/
- การวัดและประเมินผลทางการศึกษา	/	/
- วิจัยนวัตกรรมทางการประถมศึกษา	/	/
- สัมมนาการประถมศึกษา	/	/
- ครูโค้ชและนักบริหารจัดการชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์		/
- นักปฏิบัติออกแบบและพัฒนาโมเดลการสอน		/
- นักปฏิบัติฝึกอบรมสำหรับครูประถมศึกษา		/
<u>วิชาเอกเลือก</u>	(6 หน่วยกิต)	(6 หน่วยกิต)
- สัมมนาปัญหาและกลยุทธ์การสอนภาษาไทย ภาษาอังกฤษและ สังคมศึกษา สำหรับครูประถมศึกษา		
- สัมมนาปัญหาและกลยุทธ์การสอนคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีสำหรับครูประถมศึกษา		
- สัมมนาปัญหาและกลยุทธ์การสอนศิลปะ สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับครูประถมศึกษา		
- โปรแกรมการสอนอ่านซ่อมเสริม		
- เอก์ศึกษา		
<u>หมวดวิชาศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง</u>	วิทยานิพนธ์ (12 นก.)	การศึกษานิพนธ์ (3 นก.)
-การสอบประมวลความรู้	/	/

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2569)” มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคม เทคโนโลยี และความต้องการของวิชาชีพครูในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมทั้งด้านโครงสร้าง เนื้อหา ผลลัพธ์การเรียนรู้ และกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างรอบด้าน ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผลการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าแนวโน้มการศึกษาในปัจจุบันให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะแห่งอนาคต (Future Skills) การเรียนรู้ตลอดชีวิต การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การคิดวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ ตลอดจนการพัฒนาคุณธรรมและความเป็นพลเมืองโลก สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 และการศึกษานานสมรรถนะ ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการดำรงชีวิตและการทำงานจริง ทั้งนี้ ผลการวิจัยสอดคล้องกับการศึกษาของ Faikhanta et. al (2018) ที่ชี้ให้เห็นว่าหลักสูตรการผลิตครูยุคใหม่ควรมุ่งพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ รวมถึงสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริวรรณ จรัสวีวัฒน์ (2020) ที่เสนอว่าหลักสูตรผลิตครูควรส่งเสริมการเรียนรู้เชิงลึก การปฏิบัติจริง และการสะท้อนคิดทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ ผลการศึกษายังสะท้อนปัญหาสำคัญของวิชาชีพครูในปัจจุบัน ได้แก่ ภาวะความเครียด ความเหนื่อยล้าทางอารมณ์ และภาวะหมดไฟในการทำงาน (Burnout) อันเกิดจากภาระงานและความซับซ้อนของปัญหาผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Kotowski et al. (2022) ที่พบว่าครูในยุคหลังสถานการณ์โควิด-19 ต้องเผชิญความกดดันทางอารมณ์และภาระงานเพิ่มขึ้นอย่างมาก ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้และสุขภาพทางจิตของครู ขณะเดียวกัน แนวคิดเรื่อง “vicarious trauma” ยังชี้ให้เห็นว่าครูต้องรับภาระทางอารมณ์จากปัญหาของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น การกำหนดรายวิชา เช่น “ศาสตร์แห่งความสุข” และ “ครูโค้ชและนักบริหารจัดการชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์” จึงเป็นจุดเด่นของหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาครูให้สามารถดูแลทั้งตนเองและผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้เชิงบวก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Zhou et al (2024). ที่เสนอว่าการพัฒนาสุขภาพทางจิตและความยืดหยุ่นทางอารมณ์ของครูเป็นปัจจัยสำคัญต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า ผู้บริหาร ผู้ทรงคุณวุฒิ ครูศิษย์เก่า และนักศึกษาปัจจุบัน ต่างให้ความสำคัญกับการพัฒนาครูที่สามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุก พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง และสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) ที่พบว่าครูประถมศึกษาไทยยังประสบปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาและ

การท่องจำมากกว่าการพัฒนากระบวนการคิด ส่งผลให้ผู้เรียนขาดทักษะการคิดวิเคราะห์และการประยุกต์ใช้ความรู้ในชีวิตจริง ดังนั้น การกำหนดรายวิชาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการออกแบบโมเดลการสอน จึงสะท้อนการตอบสนองต่อความต้องการดังกล่าวอย่างชัดเจน

นอกจากนี้ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียยังให้ความสำคัญกับทักษะด้าน Soft Skills ของครู เช่น การเข้าใจจิตวิทยาผู้เรียน การสื่อสารเชิงบวก และการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ OECD (2021) ที่ระบุว่าบทบาทของครูในศตวรรษที่ 21 ได้เปลี่ยนจาก “ผู้ถ่ายทอดความรู้” ไปสู่ “ผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้” และ “โค้ชทางการศึกษา” ที่ต้องสามารถพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านวิชาการ อารมณ์ และสังคมควบคู่กัน

ขั้นตอนที่ 2 ผลการประเมินร่างหลักสูตรจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพครู ทั้งด้านวัตถุประสงค์ รายวิชา และผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) โดยเฉพาะการกำหนด PLOs ที่ครอบคลุมด้านความรู้ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ การสร้างนวัตกรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ สะท้อนถึงการออกแบบหลักสูตรตามแนวคิด Outcome-Based Education (OBE) และสอดคล้องกับแนวทางประกันคุณภาพตามเกณฑ์ AUN-QA ทั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Biggs and Tang (2022) ที่เสนอว่า การออกแบบหลักสูตรโดยยึดผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นฐาน จะช่วยให้การจัดการเรียนรู้และการประเมินผลมีทิศทางชัดเจนและสามารถพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ ผลการวิพากษ์หลักสูตรยังเสนอให้เพิ่มรายวิชาที่เน้นความเป็น “นักปฏิบัติ” เช่น การออกแบบโมเดลการสอนและการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ซึ่งสะท้อนแนวคิดว่าครูระดับมหาบัณฑิตควรมีบทบาทเป็นทั้งนักวิชาการ ผู้นำทางวิชาชีพ และผู้สร้างนวัตกรรมทางการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ Ellis et al (2023) ที่เสนอว่าการผลิตครูในอนาคตควรมุ่งสร้าง “teacher innovators” ที่สามารถออกแบบและพัฒนาการเรียนรู้ให้ตอบสนองต่อบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี

ขั้นตอนที่ 3 ด้านรูปแบบการจัดการเรียนรู้และการประเมินผล ผลการวิจัยสนับสนุนการใช้การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง (Experiential Learning) การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) และการเรียนรู้ผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ซึ่งเป็นแนวทางที่ช่วยพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Chamdani et al (2022) ที่พบว่าการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ลงมือปฏิบัติ และสะท้อนคิดด้วยตนเอง ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการพัฒนาทักษะขั้นสูงอย่างมีนัยสำคัญ

ในด้านการประเมินผล ผลการวิจัยสนับสนุนการใช้การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) การประเมินเพื่อพัฒนา (Assessment for Learning) และแฟ้มสะสมงาน (Portfolio)

ควบคู่กับการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อสะท้อนศักยภาพของผู้เรียนในมิติที่หลากหลาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Chong et al (2020) ที่เสนอว่าการประเมินสมรรถนะควรเน้นการปฏิบัติจริง การสะท้อนคิด และการประเมินอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษามูลค่าการใช้หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา ภายหลังการนำไปใช้จริง เพื่อประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรต่อสมรรถนะของผู้เรียนและคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา
2. ควรมีการวิจัยและพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาต่าง ๆ ของหลักสูตร โดยเน้นแนวทาง Active Learning, Problem-Based Learning และชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของครูมืออาชีพในระดับประถมศึกษา ทั้งด้านภาวะผู้นำ ความฉลาดทางอารมณ์ และการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงสร้างสรรค์
4. ควรมีการติดตามและประเมินผลบัณฑิตหลังสำเร็จการศึกษา เพื่อสะท้อนคุณภาพของหลักสูตร และนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง
5. ควรขยายการศึกษาความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในบริบทพื้นที่ที่หลากหลาย เพื่อให้หลักสูตรสามารถตอบสนองต่อความแตกต่างของบริบททางสังคม วัฒนธรรม และการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรภายหลังการนำไปใช้จริง เพื่อประเมินคุณภาพของหลักสูตรและสมรรถนะของผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษา
2. ควรศึกษาการพัฒนาสมรรถนะครูประถมศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะด้านการคิด วิเคราะห์ การสร้างนวัตกรรม และการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ
3. ควรศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เช่น Active Learning และ Problem-Based Learning ที่เหมาะสมกับผู้เรียนระดับบัณฑิตศึกษา
4. ควรศึกษาการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการวิจัยทางการประถมศึกษา
5. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำ ความเป็นครูมืออาชีพ และการบริหารจัดการชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์ของครูประถมศึกษา

6. ควรมีการติดตามผลบัณฑิตหลังสำเร็จการศึกษา เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและวิชาชีพครู

7. ควรศึกษาความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในบริบทพื้นที่ที่หลากหลาย เพื่อให้หลักสูตรสามารถตอบสนองต่อความแตกต่างทางสังคม วัฒนธรรม และการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ รศ.ดร.ทศนา แคมมณี รศ.ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง ว่าที่ร้อยตรีหญิง ดร. สายสุนีย์ เทพสุขเอี่ยม รศ.ดร.ภาวิณี โสธายะเพชร รศ.ดร.อรนุช ลิ้มตศิริ รวมถึงผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการทุกท่าน

ขอขอบพระคุณท่านผู้บริหารมหาวิทยาลัยรามคำแหง ท่านคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ รศ.ดร.ณัฐ วัฒนพานิช คณาจารย์ และหัวหน้าภาควิชาหลักสูตรและการสอน อาจารย์ยาชา มะหะมาน รศ.ดร. ชันธชัย อธิเกียรติ รศ.ดร.เสรี คำอ้น ขอบคุณศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทุกท่านที่สละเวลาอันมีค่าในการเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล. (2566). รายงานการพัฒนาเด็กและเยาวชน

ประจำปี 2565 เสนอต่กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. [ออนไลน์] สืบค้นเมื่อ 10 พฤษภาคม พ.ศ.2567 จาก:

<https://ipsr.mahidol.ac.th/wp-content/uploads/2023/12/ChildYouth-Develoment-Report2565.pdf>.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. สิ่งพิมพ์ สกศ.

อันดับที่ 10/2560. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แนวทางการพัฒนาการคิดขั้นสูงในการจัดการเรียนรู้.

กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประเทศไทย. (2566). โครงการสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทย

พ.ศ. 2565, รายงานผลฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประเทศไทย.

สิรารรรณ จรัสวิวัฒน์. (2020). ผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง กระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ

(PLC) สำหรับนิสิตฝึกปฏิบัติการสอน. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 31(1), 89–103. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/edubuu/article/view/244178>

- อภิชา แดงจำรูญ. (2568). *ความต้องการจำเป็นหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา (105 หน้า) [เอกสารประกอบการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษาไม่ได้ตีพิมพ์]*. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Biggs, J., Tang, C., & Kennedy, G. (2022). *Teaching for quality learning at university (5th ed.)*. Open University Press.
- Chamdani, M., Yusuf, F. A., Salimi, M., & Fajari, L. E. W. (2022). *Meta-analysis study: The relationship between reflective thinking and learning achievement. Journal on Efficiency and Responsibility in Education and Science*, 15(3), 173–181. <https://doi.org/10.7160/eriesj.2022.150305>
- Chong, D. Y. K., Tam, B., Yau, S. Y., & Wong, A. Y. L. (2020). *Learning to prescribe and instruct exercise in physiotherapy education through authentic continuous assessment and rubrics. BMC Medical Education*, 20, 2-11. <https://doi.org/10.1186/s12909-020-02163-9>
- Ellis, V., Correia, C., Turvey, K., Childs, A., Andon, N., Harrison, C., Jones, J., & Hayati, N. (2023). *Redefinition/redirection and incremental change: A systematic review of innovation in teacher education research. Teaching and Teacher Education*, 121, 103918. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2022.103918>
- Faikhamta, C., Ketsing, J., Tanak, A., & Chamrat, S. (2018). *Science teacher education in Thailand: A challenging journey. Asia-Pacific Science Education*, 4(3). <https://doi.org/10.1186/s41029-018-0021-8>
- Kotowski, S. E., Davis, K. G., & Barratt, C. L. (2022). *Teachers feeling the burden of COVID-19: Impact on well-being, stress, and burnout. Work*, 71(2), 407–415. <https://doi.org/10.3233/WOR-210994>
- OECD. (2021, September 16). *Education at a glance 2021 OECD indicators*. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/b35a14e5-en>
- Zhou, S., Slemp, G. R., & Vella-Brodrick, D. A. (2024). *Factors associated with teacher wellbeing: A meta-analysis. Educational Psychology Review*, 36(4), 1-48. <https://doi.org/10.1007/s10648-024-09886-x>